

LUDEK GALUŠKA - ČESKÁ VIZE

(*1960) archeolog, Brno

zveřejněno v Kavárně iDNES.cz v pátek 9. října 2009

Ve Všeobecné encyklopedii ve čtyřech svazcích se lze pod pojmem „vize“ dočíst, že máme co dočinění buďto s fantazijní představou, vidinou či preludem a nebo s živou představou cílového, případně žádoucího stavu. Ano, to druhé je náš cíl.

Tak tedy „Úsvit v Čechách“ nebo „Česká vize“? - princip územní nebo národnostní? V roce 1997 jsem na vyzvání historika Dušana Třeštíka napsal do Lidových novin rozsáhlou stať k počátkům dějin našeho národa. Končila přibližně v tom duchu, že bychom měli být vděční za to, že náš národ/stát má dva stejně hluboké historické kořeny: obyvatelům východní poloviny naší země bližší kořen „cyrilometodějsko-velkomoravský“ a obyvatelům západní poloviny zase kořen „přemyslovsko-českostátní“. Výše zmíněný známý český historik odpovědný v té době v Lidových novinách za příslušnou rubriku mi telefonicky kulantně sdělil, že česká státnost má jen jeden kořen, ten český, a pokud se má můj příspěvek dostat ke čtenáři, musí být jeho závěr v daném duchu opraven... nakonec článek nebyl nikdy otištěn?! Leč, za dva roky nato, když se připravovala výstava „Evropa kolem roku 1000“, jsem se od Dušana Třeštíka dozvěděl, že „ve vztahu k české státnosti se chléb začíná lámat okolo roku 800, a že z pozitiv vývoje Velké Moravy vychází nejen onen český, ale i státy uherský a polský“... hold zlato – i když velkomoravské – je přeci jen zlato. A vize? Snad něco o **toleranci**, o **schopnosti přijmout názor druhého**, o **schopnosti vést dialog**. A také o **sounáležitosti s vlastní historií**. No a z hlediska „vyššího principu“ možná také o vypořádání se s oním územním nebo chcete-li národnostním principem. Nebylo by v dané souvislosti členění naší republiky na bázi historických zemí spravedlivější přeci jen více než jakési umělé roztržení tradičních regionů, např. Slovácka, do rámce několika uměle vytvořených krajů? Všichni jsme přeci Češi, i když někteří ještě k tomu Moravané, jiní Slezané a další třeba Chodové...

Měl jsem výborného kamaráda. Byl to můj učitel na základní škole, pak vedoucí na dětských táborech. Výborný organizátor společenského a sportovního žití, kolem něhož byla vždy výborná nálada, stálá činnost, aktivita. Projeli na bicyklech a prošli „pěškobusem“ jsme spolu i s dalšími přáteli snad celou republiku, splavili naše řeky, poznali Slovensko i jiné země. A ten člověk náhle, nečekaně zemřel. Zůstala trhlina, ve které se však mísí živé vzpomínky oživované krásou míst, která jsem i díky němu poznal. A vize? **Kamarádství** - to opravdové, případně alespoň dobré vztahy mezi lidmi. A k tomu třeba i běžný, obyčejný **pohyb v přírodě**, nejen individuální vasedávání u počítačových her. Z onoho hlediska „vyššího principu“ si pak uchovejme, či spíše ještě více **zvelebme naši krajinu**, náš životní prostor, jehož jsme součástí, a hlavně, jehož součástí budou naše děti a děti našich dětí...a chtějme poznat i to, co je za našimi „humny“.

A propo, děti a vlastně celá rodina. Opustíme-li otřepané heslo – i když i na něm něco je – že zdravá rodina je základ státu, pak kompletní rodina je skutečně předpokladem kvalitního a hlavně naplněného bytí, harmonického života. Asi mám v tomto směru štěstí, neboť vše funguje, děti se začínají osamostatňovat. Pocit klidu a podpory, který z toho vyplývá, se kladně odráží nejen v zaměstnání, v mé profesní činnosti archeologa, ale také v prožívání volného času. Takže závěrečná vize je zřejmá: **rodina a v jejím rámci kvalitní, naplněné vztahy**. Udržujme ji i v současné době, kdy tyto hodnoty jsou v tom lepším případě nahrazovány volnými, avšak dobrými vztahy partnerskými, v tom horším pak rodinami neúplnými, někdy provázenými domácím násilím, případně násilím páchaným na dětech.

Vize jsou přesto jen vize. Formulujme je, avšak v konečném důsledku je vše jen a jen v rukou nás, lidí 21. století.

ČESKÁ VIZE = deset nejdůležitějších hodnot, na kterých by měla stát budoucnost naší společnosti
KRÁTKÁ (cca 40 řádků, 1 strana A4) **ESEJ** (sloupek, črta, úvaha, reflexe, komentář, dialog, výzva, poselství, zpráva, dopis, návod, kuchařka, seznam, grafika...) formulovaná pro závěrečný díl ročního cyklu diskusí **KABINET HAVEL** – Úsvit v Čechách, který se uskuteční 19. listopadu 2009 v Brně.